

Beleidsdocument 2026 - 2030
Landelijke Woonwagengroep De Rolleman

Integrale beleidsvisie en beleidsdoelen Definitieve versie
Vastgesteld door het bestuur van De Rolleman

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding en bestaansgrond
- 2 Identiteit en positionering
- 3 Visie: woonwagencultuur als beschermde identiteit
- 4 Kernwaarden en uitgangspunten
- 5 Beleidsdoelen
- 6 Juridische ondersteuning van leden
- 7 Discriminatieklachten en College voor de Rechten van de Mens
- 8 Capaciteits- en prioriteringsbeleid
- 9 Relatie met andere woonwagenverenigingen
- 10 Beleidskader externe bureaus
- 11 Collectieve vertegenwoordiging:
Minderheidskabinet Woonwagenbewoners
- 12 De website als kennis en beschermingsinstrument
- 13 Mandaat, Machtiging en Vertegenwoordiging van Leden
- 14 Onderzoeks- en Adviesafdeling De Rolleman
- 15 Slotbepaling

1. Inleiding en bestaansgrond

De Landelijke Woonwagenvereeniging De Rolleman is opgericht vanuit de noodzaak om woonwagenebewoners in Nederland structureel te beschermen in hun rechten, hun woonvorm en hun culturele identiteit. In de praktijk blijkt dat woonwagenebewoners ondanks internationale verdragen, nationale wetgeving en toezichthoudende instanties, onvoldoende effectieve rechtsbescherming genieten.

Beleid wordt veelal **over** woonwagenebewoners ontwikkeld, maar zelden **met** hen. Hierdoor ontstaan structurele schendingen van mensenrechten, afbouw van standplaatsen, inmenging in familieverbanden en een groeiende rechtsongelijkheid. De Rolleman is opgericht om dit patroon te doorbreken.

Dit beleidsdocument legt vast waar De Rolleman voor staat, wat zij doet, hoe zij handelt en waar haar grenzen liggen.

2. Identiteit en positionering

De Rolleman is een **landelijke belangen- en mensenrechtenvereniging** van en voor woonwagenebewoners. De vereniging opereert onafhankelijk, zonder winstoogmerk en met volledige rechtsbevoegdheid.

De Rolleman is:

- geen uitvoeringsorganisatie van overheidsbeleid;
- geen commerciële dienstverlener;
- geen politieke partij;

maar een **beschermende en normstellende organisatie** die optreedt vanuit mensenrechten en culturele autonomie.

3. Visie: woonwagencultuur als beschermde identiteit

De woonwagencultuur is geen woonvoordeur of sociaal vraagstuk, maar een **beschermde culturele leefwijze**, bestaande uit:

wonen in familieverband;

- specifieke woonvormen (woonwagens);
- hechte sociale structuren;
- intergenerationele overdracht van cultuur;
- en historisch ook trekvrjheid.

Deze leefwijze valt onder de bescherming van onder meer artikel 8 EVRM, het discriminatieverbod en internationale minderhedenbescherming. Beleid of handelen dat deze kenmerken aantast, vormt een **onrechtmatige inmenging**.

4. Kernwaarden en uitgangspunten

De Rolleman hanteert de volgende vaste uitgangspunten:

1. Mensenrechten zijn niet onderhandelbaar
2. Zelfbeschikking en gelijkwaardigheid
3. Onafhankelijkheid van commerciële en externe belangen
4. Zorgvuldigheid, integriteit en transparantie

5. Beleidsdoelen

De vereniging streeft onder meer naar:

- erkenning van woonwagenebewoners als minderheid door de Nederlandse overheid;
- juridische verankering van woonwagenechten;
- beëindiging van cultuur-schadelijk beleid;
- effectieve rechtsbescherming en toezicht;
- herstel van vertrouwen tussen overheid en woonwagenebewoners.

6. Juridische ondersteuning van leden

De Rolleman verleent ondersteuning uitsluitend op verzoek van het lid of de betreffende persoon en op basis van zorgvuldige advisering. De vereniging kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor de uitkomst van procedures of eventuele schade die voortvloeit uit het volgen van adviezen, nu beslissingen en beoordeling steeds bij de betrokkene en bevoegde instanties blijven berusten.

6.1 Reikwijdte

De Rolleman staat **uitsluitend haar leden** bij in juridische kwesties die samenhangen met:

- woonwagenbeleid;
- mensenrechten;
- discriminatie;
- en culturele bescherming.

De ondersteuning omvat **alle vormen van juridische bijstand**, waaronder:

- juridisch advies;
- informatievoorziening;
- het opstellen en beoordelen van documenten;
- ondersteuning tijdens zittingen;
- overleg en contact met advocaten van leden;
- strategisch advies gedurende procedures.

6.2 Samenwerking met advocaten

De Rolleman werkt aanvullend samen met advocaten door:

- het aanreiken van mensenrechtelijke en culturele context;
- inhoudelijke advisering;
- en strategische ondersteuning.

De Rolleman vervangt geen advocaat, maar versterkt de rechtspositie van het lid.

6.3 Financiële ondersteuning in uitzonderlijke gevallen indien:

- de financiële middelen van De Rolleman dit toelaten;
- de zaak van zwaarwegend mensenrechtelijk of cultureel belang is;

kan de vereniging in **uitzonderlijke gevallen** besluiten een **financiële bijdrage** te leveren aan een lid. Dit betreft geen recht, maar een discretionaire beslissing per geval.

7. Discriminatieklachten en College voor de Rechten van de Mens

De Rolleman verleent ondersteuning uitsluitend op verzoek van het lid of de betreffende persoon en op basis van zorgvuldige advisering. De vereniging kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor de uitkomst van procedures of eventuele schade die voortvloeit uit het volgen van adviezen, nu beslissingen en beoordeling steeds bij de betrokkene en bevoegde instanties blijven berusten. De Rolleman:

- ondersteunt leden bij discriminatieklachten;
- stelt verzoekschriften op;
- maakt zaken aanhangig bij het College voor de Rechten van de Mens;
- en behandelt deze procedures inhoudelijk.

Hierbij wordt steeds gekeken naar **structurele impact en precedentwerking**.

8. Capaciteits- en prioriteringsbeleid

Door beperkte middelen moet De Rolleman prioriteren. Voorrang gaat naar;

- ernstige mensenrechtenschendingen;
- structurele of collectieve zaken;
- zaken met impact op kinderen, veiligheid of cultuurbehoud.

Dit beleid voorkomt willekeur en waarborgt zorgvuldigheid.

9. Relatie met andere woonwagenverenigingen

9.1 Observatie en dialoog

De Rolleman observeert het handelen van andere woonwagenverenigingen om:

- ontwikkelingen te volgen;
- risico's voor cultuur en rechten tijdig te signaleren;
- en samenwerking te bevorderen.

Observatie is een **zorgplicht**, geen wantrouwen.

9.2 Samenwerking als uitgangspunt mits:

- mensenrechten centraal staan;
- de woonwagencultuur als beschermde identiteit wordt erkend;
- geen samenwerking plaatsvindt met schadelijke externe bureaus.

9.3 Aansprakelijkstelling als uiterste middel indien;

- dialoog geen resultaat heeft;
- cultuur-schadelijk handelen voortduurt;

kan De Rolleman overgaan tot formele aansprakelijkstelling van organisaties, inclusief andere woonwagenverenigingen. Dit is een ultimum remedium.

10. Beleidskader externe bureaus

De Rolleman gaat **geen samenwerking of onderhandelingen** aan met externe bureaus die:

- geen mandaat hebben;
- eerder schade hebben toegebracht;
- of betrokken zijn bij discriminatoir beleid.

Cultuur en mensenrechten zijn geen uitvoeringsopdracht.

11. Collectieve vertegenwoordiging: Minderheidskabinet Woonwagenbewoners

11.1 Noodzaak

Woonwagenbewoners vormen een numeriek kleine minderheid en kunnen realistisch gezien geen politieke partij oprichten die toegang krijgt tot het parlement. Hierdoor ontbreekt structurele politieke vertegenwoordiging.

11.2 Doel en karakter

De Rolleman streeft daarom naar een **Minderheidskabinet Woonwagenbewoners**: een collectief overleg- en vertegenwoordigingsplatform van woonwagenverenigingen.

Dit is:

- geen politieke partij;
- geen bestuursorgaan;
- maar een **mensenrechtelijk vertegenwoordigingsmodel**.

11.3 Werking

Bij onderwerpen met landelijke of structurele impact:

- worden verenigingen formeel of informeel bijeengebracht;
- wordt gezamenlijk een standpunt bepaald;
- treedt de voorzitter van de **meest gedragen vereniging** op als woordvoerder richting overheid of ministerie.

11.4 Rol van De Rolleman

- initieert en faciliteert dit overleg;
- bewaakt de mensenrechtelijke kaders;
- en draagt bij aan samenhang en consistentie.

Er wordt geen exclusief vertegenwoordigingsrecht geclaimd.

12. De website als kennis en beschermingsinstrument

De website van De Rolleman is primair bedoeld voor:

- ondersteuning en informatievoorziening voor woonwagenebewoners;
- kennisdeling met andere verenigingen;
- documentatie van beleid, rechtspraak en misstanden.

13. Mandaat, Machtiging en Vertegenwoordiging van Leden

13.1 Uitgangspunt: spreken namens de leden

De Landelijke Woonwagenevereniging De Rolleman treedt niet uitsluitend op als algemene belangenbehartiger, maar **spreekt en handelt namens haar voltallige leden**, voor zover dit valt binnen de doelstellingen van de vereniging.

Dit optreden is gebaseerd op een **expliciet verleend mandaat** door de leden zelf. De Rolleman handelt daarmee niet op eigen titel alleen, maar als **gemachtigde vertegenwoordiger van haar leden** in collectieve en individuele aangelegenheden.

13.2 Machtiging via lidmaatschap en voorwaarden

Leden van De Rolleman die zijn aangesloten bij de officiële communicatiekanalen van de vereniging, waaronder de besloten Facebook-groep, hebben bij toetreding **uitdrukkelijk ingestemd met de geldende voorwaarden**, waaronder de bepaling dat:

- De Rolleman gemachtigd is om namens hen op te treden;
- dit optreden betrekking heeft op onderwerpen die vallen binnen de doelstellingen van de vereniging;
- en dit optreden mede ziet op collectieve belangenbehartiging richting overheid, ministeries, toezichthouders en andere instanties.

Deze machtiging vormt een **rechtsgeldige grondslag** voor vertegenwoordiging, zolang zij niet expliciet door het betreffende lid wordt ingetrokken.

13.3 Reikwijdte van het mandaat

Het door leden verleende mandaat omvat onder meer:

- het voeren van **collectieve correspondentie** met overheden en instanties;
- het **indienen van verzoeken, klachten en zienswijzen** namens leden;
- het aanhangig maken en behandelen van zaken bij toezichthouders, waaronder het College voor de Rechten van de Mens;
- het uitdragen van gezamenlijke standpunten namens de leden;
- en het vertegenwoordigen van leden in overlegstructuren, waaronder het Minderheidskabinet Woonwagenebewoners.

De Rolleman handelt daarbij steeds binnen:

- de grenzen van het verleende mandaat;
- de statuten en het beleid van de vereniging;
- en de geldende wet- en regelgeving.

13.4 Mandaat en juridische ondersteuning

Het mandaat van leden vormt tevens de basis voor de juridische ondersteuning die De Rolleman biedt. Hierdoor kan de vereniging:

- namens leden stukken opstellen en indienen;
- hen begeleiden in juridische procedures;
- overleg voeren met advocaten van leden;
- en, waar nodig, collectieve strategie bepalen.

Dit versterkt de rechtspositie van leden en voorkomt versnipperde of tegenstrijdige vertegenwoordiging.

13.5 Mandaat binnen het Minderheidskabinet Woonwagengewoners

Binnen het kader van het Minderheidskabinet Woonwagengewoners fungeert het ledenmandaat als legitimatie voor:

- deelname aan collectief overleg;
- het bepalen van gezamenlijke standpunten;
- en het aanwijzen van een vertegenwoordiger richting overheid of ministeries.

Wanneer de voorzitter van De Rolleman of van een andere gedragen vereniging optreedt als woordvoerder, gebeurt dit **op basis van het door leden verleende mandaat**, en niet op persoonlijke titel.

13.6 Transparantie en intrekking

De Rolleman handelt transparant over haar optreden namens leden en legt daarover verantwoording af.

Leden behouden te allen tijde het recht om:

- hun machtiging in te trekken;
- bezwaar te maken tegen specifieke vertegenwoordiging;
- of nadere uitleg te verlangen over het handelen van de vereniging.

Intrekking van de machtiging dient schriftelijk te worden gemeld en heeft geen terugwerkende kracht.

13.7 Slotbepaling mandaat

Met deze beleidsbepaling maakt De Rolleman expliciet dat zij:

- niet vrijblijvend spreekt;
- niet zonder draagvlak handelt;
- en niet namens “een abstracte groep”, maar namens **gemachtigde leden**.

Dit versterkt de legitimiteit, rechtsgeldigheid en effectiviteit van het optreden van de vereniging.

14. Onderzoeks- en Adviesafdeling De Rolleman

14.1 Aanleiding en doelstelling

De Rolleman constateert dat in procedures, zittingen en overlegmomenten regelmatig **inhoudelijke, juridische of beleidsmatige vragen** worden gesteld die:

- nadere verdieping vereisen;
- niet altijd direct ter zitting beantwoord kunnen of behoren te worden;
- of een bredere context vragen dan het individuele dossier.

Om de zorgvuldigheid, kwaliteit en geloofwaardigheid van haar optreden te waarborgen, richt De Rolleman een **Onderzoeks- en Adviesafdeling** in.

Deze afdeling functioneert als **inhoudelijke waarborg** binnen de vereniging.

14.2 Functie van de Onderzoeks- en Adviesafdeling

De Onderzoeks- en Adviesafdeling heeft tot taak:

- het verrichten van **nader onderzoek** naar juridische, beleidsmatige en mensenrechtelijke vraagstukken;
- het formuleren van **onderbouwde adviezen** aan het bestuur, leden en vertegenwoordigers van De Rolleman;
- het analyseren van:
 - wet- en regelgeving,
 - jurisprudentie,
 - beleidsstukken,
 - en feitelijke omstandigheden;
- het schriftelijk vastleggen van bevindingen en conclusies.
- Het beantwoorden van vragen die binnenkomen van organisaties, overheden of andere instanties, voor zover deze vragen raken aan de doelstellingen van de vereniging en op zorgvuldige wijze kunnen worden beoordeeld binnen de beschikbare kennis, capaciteit en context.

14.3 Gebruik tijdens procedures en zittingen

Indien tijdens een zitting, hoorzitting of overleg vragen worden gesteld waarop:

- niet direct een volledig of verantwoord antwoord kan worden gegeven; of
- aanvullende verificatie of analyse noodzakelijk is,

kan namens De Rolleman worden aangegeven dat:

dit punt wordt voorgelegd aan de Onderzoeks- en Adviesafdeling van De Rolleman, waarna een schriftelijke en onderbouwde reactie zal volgen.

Dit waarborgt:

- zorgvuldigheid boven snelheid;
- inhoudelijke juistheid boven improvisatie;
- en voorkomt dat onvolledige of onjuiste antwoorden worden gegeven.

14.4 Onafhankelijkheid en zorgvuldigheid

De Onderzoeks- en Adviesafdeling opereert:

- onafhankelijk binnen de vereniging;
- zonder politieke of commerciële beïnvloeding;
- en met respect voor feiten, mensenrechten en juridische kaders.

Adviezen zijn:

- niet bedoeld als vrijblijvende meningen;
- maar als **inhoudelijk onderbouwde standpunten** die richting geven aan het handelen van De Rolleman.

14.5 Relatie tot vertegenwoordiging en mandaat

De Onderzoeks- en Adviesafdeling ondersteunt, maar **vervangt niet**:

- de vertegenwoordiging van leden;
- het optreden namens gemachtigde leden;
- of de rol van advocaten.

De afdeling functioneert als **inhoudelijke ruggengraat**, zodat vertegenwoordigers van De Rolleman met gezag, rust en consistentie kunnen optreden.

De Rolleman verleent ondersteuning uitsluitend op verzoek van het lid of de betreffende persoon en op basis van zorgvuldige advisering. De vereniging kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor de uitkomst van procedures of eventuele schade die voortvloeit uit het volgen van adviezen, nu beslissingen en beoordeling steeds bij de betrokkene en bevoegde instanties blijven berusten.

14.6 Externe verwijzing en legitimatie

De Rolleman behoudt zich het recht voor om:

- externe partijen,
- overheden,
- of instanties

te verwijzen naar de Onderzoeks- en Adviesafdeling voor beantwoording van complexe of principiële vragen. Dit versterkt de professionele positie van De Rolleman en draagt bij aan een gelijkwaardige dialoog met instituties.

14.7 Slotbepaling onderzoeks- en adviesfunctie

Met de instelling van een Onderzoeks- en Adviesafdeling borgt De Rolleman dat haar optreden:

- zorgvuldig,
- controleerbaar,
- en inhoudelijk onderbouwd is.

Deze afdeling vormt een essentieel onderdeel van de institutionele ontwikkeling van De Rolleman als landelijke mensenrechtenvereniging.

15. Slotbepaling

Dit beleidsdocument vormt het leidend kader voor het handelen van De Rolleman. Afwijking is slechts mogelijk indien dit aantoonbaar bijdraagt aan de bescherming van de woonwagencultuur en niet strijdig is met mensenrechten of culturele autonomie.

De Rolleman kiest voor **verbinding waar mogelijk**, en **bescherming waar noodzakelijk**.

Landelijke woonwagenvereniging De Rolleman

Adres: Molenland 13, 3648NN, Wilnis

Tel nr: 06 25033295

KVK nr: 90269861

Website: www.verenigingderolleman.nl

